

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 17. august 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1204 (MOF alm. del) stillet 14. juli 2020 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 1204

”Vil ministeren redegøre for, hvor meget kommunerne omkring Limfjorden udleder af spildevand (både rensed spildevand, urensed spildevand samt registrerede og skønnede overløb), af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m.m.) og andre stoffer (herunder forskellige kemistoffer), og vil ministeren redegøre for, hvordan det påvirker vandmiljøet i Limfjorden i sammenligning med landbrugets udledning, jf. artiklen ”Landbruget kræver svar om kloakvandet i Limfjorden” fra Landbrugsavisen den 13. juli 2020? Vil ministeren desuden redegøre for Limfjordens vandmiljøtilstand, herunder de forskelle der kan være forskellige steder i Limfjorden?”

Svar

Spildevandselskaber i kommuner med udløb til Limfjorden udledte i 2019 70 mio. m³ rensed spildevand indeholdende 346 tons kvælstof og 28 tons fosfor fra rensed spildevand. Der blev udledt 0,8 mio. m³ spildevand fra spredt bebyggelse indeholdende 60 tons kvælstof og 10 tons fosfor. Endelig blev der udledt 4,3 mio. m³ fortyndet spildevand fra overløb indeholdende 51 tons kvælstof og 9 tons fosfor. I alt fra spildevand udledtes der således 457 tons kvælstof og 47 tons fosfor fra spildevand i 2019.

For så vidt angår viden om andre stoffer end kvælstof og fosfor kan det oplyses, at der foretages målinger af koncentrationen af udvalgte miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) på udvalgte renselanlæg, enkelte regnbetingede udløb samt i vandløb, der leder til bl.a. Limfjorden. Antallet af målinger i vandløb er øget i 2020 som et særligt initiativ. Der er imidlertid endnu ikke foretaget en samlet afrapportering af disse data. Miljøstyrelsen forventer at indgå aftale med Aarhus Universitet om at udarbejde en vurdering af de MFS-data, der er indsamlet på landsplan. Denne vurdering forventes afrapporteret i 2020-2021.

I forhold til påvirkningen af vandmiljøet i Limfjorden henholder jeg mig til Miljøstyrelsens bidrag nedenfor:

”Limfjordens økologiske tilstand er efter vandrammedirektivet vurderet på baggrund af tre biologiske kvalitetselementer, hvor det element, som tilhører den dårligste tilstandsklasse, bestemmer vandområdets samlede tilstand:

- Klorofyl
- Dybdeudbredelse af ålegræs
- Bunddyrssammensætning (Dansk Kvalitetsindex - DKI)

I gældende Vandområdeplan 2015-2021 er Limfjorden opdelt i tre vandområder. Miljøtilstandsvurderingen i disse vandområder baserer sig på overvågningsdata frem til og med 2013 og er opgjort som følger:

Vandområde nr.	Navn	Økologisk tilstand
156	Nissum Bredning, Thisted Bredning, Kås Bredning, Løgstør Bredning, Nibe Bredning og Langerak	Ringe
157	Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning	Ringe
158	Hjarbæk Fjord	Dårlig

Målet om god økologisk tilstand er således ikke opfyldt i fjordens tre kystvandområder. Undersøgelser viser, at hovedårsagen til manglende målopfyldelse er en for stor kvælstoftilførsel til fjorden. Der er således i vandområdeplanen opgjort et indsatsbehov svarende til ca. 30 procent reduktion af kvælstoftilførslen og fastlagt kvælstofindsatser svarende til ca. halvdelen af det opgjorte indsatsbehov. Indsatsen er primært målrettet reduktion i udledninger fra landbruget, som er den dominerende kvælstofkilde til fjordens belastning. I nedenstående tabel er anført den samlede kvælstofbelastning til hver af de tre vandområder i Limfjorden fordelt på hovedkilder. Data er med udgangspunkt i Vandområdeplan 2015-2021.

Vandområdeplan 2015-2021 Belastning og kildefordeling 2010-2014 Kvælstof		Samlet udledning	Landbrugs- bidrag	Baggrunds- bidrag	Spredt bebyggelse	Punktkilder
ID	Vandområde	Tons N/år	%	%	%	%
156	Nissum Bredning, Thisted Bredning, Kås Bredning, Løgstør Bredning, Nibe Bredning og Langerak	8 627	76	19	1	4
157	Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning	1 548	76	19	0	5
158	Hjarbæk Fjord	1 735	75	21	1	4

Som det fremgår er landbrugsbidraget i alle tre vandområder den dominerende hovedkilde til fjordens kvælstofbelastning. Som et led i den igangværende forberedelse af Vandområdeplanen 2021-2027 (VP3) vil miljøtilstandsvurderingen af fjorden blive opdateret på baggrund af nyeste overvågningsdata.

Tilsvarende vil næringsstofbelastningen blive opdateret og næringsstofindsatset (kvælstof og fosfor) revurderet på baggrund af opdaterede og forbedrede økosystemmodeller for fjorden. Endvidere er der gennemført undersøgelser af betydningen af andre presfaktorer end næringsstoffer, herunder blandt andet fiskeri, som vil indgå i vurderingerne af indsatsbehovet for fjorden. Vandområdeplanen forventes sendt i offentlig høring primo 2021.”